

EXAMENPROGRAMMA

Diplomalijn(en)	Financieel-Administratief
Diploma('s)	Moderne Bedrijfsadministratie (MBA) Vakopleiding Bedrijfsadministratie & Accountancy (VBA®)
Examen	Bedrijfsadministratie niveau 5
Niveau	5 (vergelijkbaar met hbo-ad)
Versie	5-2
Geldig vanaf	08-03-18
Vastgesteld op	20-12-16
Vastgesteld door	Bestuur Nederlandse Associatie voor Examinering
Bijzonderheden	

Eind- en toetstermen							
*) = Zie toelichting							
K = Kennisvragen B = Begripsvragen T = Toepassingsvragen A = Analysevragen							
1	De kandidaat kan de permanence de l'inventaire toepassen in dienstverlenende, handels- en productieondernemingen.			K	B	T	A
	1.1	De kandidaat kan boekingen maken van in- en verkopen waarbij de voorraad kan worden geadmistreerd tegen inkoopprijs, kostprijs, vaste verrekenprijs (v.v.p.) en consumentenprijs.*)				x	
	1.2	De kandidaat kan boekingen maken van het ontstaan en de betaling van kosten.				x	
	1.3	De kandidaat kan boekingen maken van het ontstaan en de ontvangst van opbrengsten.				x	
2	De kandidaat kan boekingen maken van kostensoorten.			K	B	T	A
	2.1	De kandidaat kan boekingen en berekeningen maken van voorkoop en voorverkoopcontracten.				x	
	2.2	De kandidaat kan boekingen en berekeningen maken van de kosten van menselijke arbeid. *)				x	
	2.3	De kandidaat kan boekingen en berekeningen maken van duurzame activa en de overige kostensoorten (grond, diensten van derden, belastingen, interest en dotaties en onttrekkingen aan voorzieningen). *)				x	
3	De kandidaat kan boekingen maken met betrekking tot de kostenplaatsenmethode, opslagmethode en activity based costing.			K	B	T	A
	3.1	De kandidaat kan boekingen maken van de eerstbelaste kosten.				x	
	3.2	De kandidaat kan doorbelastingen en dekkingen boeken.				x	
	3.3	De kandidaat kan tarieven berekenen van prestatie-eenheden en indien van toepassing rekening houdend met de verwachte en normale bezetting.				x	
4	De kandidaat kan boekingen en berekeningen maken met betrekking tot het eigen vermogen en het vreemd vermogen			K	B	T	A
	4.1	De kandidaat kan boekingen en berekeningen maken van de winstverdeling bij een bv.				x	
	4.2	De kandidaat kan boekingen maken van de omzetting van een eenmanszaak in een bv.				x	
	4.3	De kandidaat kan boekingen en berekeningen maken van (converteerbare) obligatieleningen.				x	
5	De kandidaat kan boekingen en berekeningen maken met betrekking tot leasing.			K	B	T	A
	5.1	De kandidaat kan boekingen en berekeningen maken voor de lessee bij financiële en operationele lease.				x	
6	De kandidaat kan boekingen en berekeningen maken in projectgeoriënteerde industriële en dienstverlenende ondernemingen.			K	B	T	A
	6.1	De kandidaat kan boekingen en berekeningen maken in projectadministraties.*)				x	
	6.2	De kandidaat kan resultaten in rubriek 5 en 8 benoemen.			x		
	6.3	De kandidaat kan resultaten in rubriek 5 en 8 intracomptabel bepalen en overboeken naar rubriek 9.				x	
	6.4	De kandidaat kan resultaten in rubriek 5 en 8 extracomptabel berekenen.				x	
7	De kandidaat kan correcties boeken, zowel in de jaarrekening van het lopend boekjaar als in de jaarrekening van een afgesloten boekjaar.			K	B	T	A
	7.1	De kandidaat kan boekingen maken van correcties in de jaarrekening van het lopend boekjaar.				x	
	7.2	De kandidaat kan boekingen maken van correcties in de jaarrekening van een afgesloten boekjaar.				x	
8	De kandidaat is op de hoogte van het bestaan en de structuur van het referentiegrootboekschema			K	B	T	A

	8.1	De kandidaat kan de verschillen en overeenkomsten uitleggen tussen het referentieboekschema en het decimale rekeningstelsel voor de financiële praktijk.		x		
--	-----	--	--	---	--	--

Toelichting op toetstermen	
Toetsterm	Toelichting
Algemeen	<p>In het examen komen voor: rubrieken 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 en 9.</p> <p>In rubriek 5 komen alleen voor rekeningen van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • werkelijke indirecte kosten • doorbelaste indirecte kosten. <p>In rubriek 6 komen alleen voor rekeningen van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • directe fabricagekosten • toeslag indirecte fabricagekosten en doorberekende fabricagekosten.
1.1	<p>De vaste verrekenprijs (v.v.p.) kan bestaan uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de gemiddelde inkoopprijs • directe inkoopkosten • opslag voor de dekking van indirecte inkoopkosten • opslag voor de dekking van magazijnkosten <p>De kandidaat kan boekingen maken van in- en verkopen, waarbij de facturen en goederen op verschillende tijdstippen kunnen worden ontvangen en afgegeven, inclusief een afstemregister.</p>
2.2	<p>De kandidaat kan boekingen maken van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de loonlijst • de loonkosten, inclusief de werkgeverslasten • de loonverdeelstaat, inclusief de werkgeverslasten.
2.3	<p>De kandidaat kan boekingen en berekeningen maken van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • afschrijvingskosten op duurzame activa, waarbij zowel de comptabele als de calculatorische afschrijvingen kunnen worden toegepast • afschrijvingen op duurzame activa op basis van actuele waarde, waarbij een herwaarderingsreserve kan worden verwerkt zonder rekening te houden met belastinglatenties • onderhoud en revisie van vaste activa, waarbij een onderhoudsvoorziening kan worden gehanteerd • niet-voorziene revisies van vaste activa • aankopen, verkopen, inruilen en buitengebruikstelling van duurzame activa • interestkosten, zowel de interest van vreemd vermogen als de ingecalculeerde interest • het ontstaan, toenemen en afnemen van voorzieningen: voorziening voor garantieverplichtingen, incurante voorraden, onderhoud, milieumaatregelen, debiteuren en assurantievoorziening • de statische en dynamische methode van waardering van debiteuren
6.1	Onder berekeningen wordt ook verstaan: het berekenen van resultaten per project.

TOETSMATRIJS	
Diplomalijn(en)	Financieel-Administratief
Diploma('s)	Moderne Bedrijfsadministratie (MBA) Vakopleiding Bedrijfsadministratie & Accountancy (VBA®)
Examen	Bedrijfsadministratie niveau 5
Versie	5-2
Geldig vanaf	08-03-18
Toetsvorm	online
Toetsduur	2 uur (120 minuten)
Totaal aantal vragen	20
Geslaagd bij	55% van het totaal aantal te behalen punten *)
Toegestane hulpmiddelen	woordenboek rekenmachine

Eindterm	Toetsterm(en)	%age pnt min	%age pnt max	Vraagsoort **)	K	B	T	A
1	1.1	5	6	Open vragen			x	
	1.2	5	6	Open vragen			x	
	1.3	5	6	Open vragen			x	
2	2.1	5	6	Open vragen			x	
	2.2	5	6	Open vragen			x	
	2.3	25	26	Open vragen			x	
3	3.1, 3.2, 3.3	5	6	Open vragen			x	
4	4.1, 4.2, 4.3	5	6	Open vragen			x	
5	5.1	5	6	Open vragen			x	
6	6.1	15	16	Open vragen			x	
	6.2	0	3	Gesloten vragen		x		
	6.3	0	6	Open vragen			x	
	6.4	0	6	Open vragen			x	
7	7.1	5	6	Open vragen			x	
	7.2	5	6	Open vragen			x	
8	8.1	0	2	Gesloten vragen		x		

Verdeling beheersingsniveaus in percentage van het aantal punten:

K	B	T	A
	2	98	

De verdeling in punten en beheersingsniveau kan 5% afwijken van de opgegeven waarden.

*) Iemand met 54,99% van het totaal aantal te behalen punten is niet geslaagd.

**) Een open vraag is een vraag waarbij een kandidaat zelf een antwoord moet formuleren. Bij een gesloten vraag maakt een kandidaat een keuze uit gegeven opties.

Voor een voorbeeld van door de Associatie gebruikte vraagsoorten, [klik hier](#).